

Ára 60 fillér

Megjelenik hetenkint
háromszor
kedden, csütörtökön
és szombaton.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Templén

Politikai hírlap

Ára 60 fillér

Szerkesztőség és kiadóhiv.
Sátoraljaujhely,
Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Sátoraljaujhely,
1919. december 25.

Felelős szerkesztő: **Dr. HALASI ANDOR** Szerkesztő: **KRÓ JÓZSEF**
Főmunkatárs: **NAGY ANDOR**

Ötvenedik évf,
65. szám (5885.)

KARÁCSONY.

1919 évvel ezelőtt született a földre, égi csendben, isteni szerénységben a Szeretet.

Barbár római katonák, durva martalócok részeg röhejétől voltak hangosak a jeruzsálemi korcsmák. Telhetetlen kormányzók, ravasz Pontius Pilatusok szipolyozták a meghódított tartományokat. Éhes kalandorok vetették rá magukat a mások gyümölcsére. Préda volt az ember és minden, amit csak jószágként, kinsként őrizett. Megálló helye nem volt a védtelennek.

Lándzsák turták szét a jogot. A sóvárgás gyilkos töre leselkedett minden utcasarkon az ártatlanság félnék, tiszta tekintetére. A bor pocsolyájába fullasztották minden erényt a győztes kockajátékosok. Szijat hasítottak az önértet hátaból.

Kufárok veszekedő lármájától volt hangos a templom. Lélektelen tudósok vitatkoztak kicsépeelt szavakon.

Ekkor, a durvaság és önzés véres életcsatájában ereszkedett a földre a megváltó Lélek. Messziről jött és messzire indult. 1919 esztendő mult el azóta és még mindig nem járta be azt az utat, amelyre küldetett.

Ezerkilencszáztizenkilencet irunk. Durva győzők szipolyozták a véráztatta magyar földet. Szijat hasítanak az önértet hátaból. Préda lett az ember. Megálló helye nincs a védtelennek.

A gyűlölet lángja ég kívül és belül. A magáét menti mindenki. Az önzés lett urrá a lelkeken. Jaj a legyőzötteknek. És jaj a szegénynek.

Templomokban és tereken politikai csaták ádáz szóharca dul. Nem érti meg egymást ember és ember. Ellenséggént néz farkasszemet egymással magyar és magyar.

A Szeretet hiába várakozik és didereg a lélek küszöbén. Nem nyer be-bocsáttatást.

Mikor az első franciskánus barátok jöttek az országba, a zord északi Kárpátokon keresztül, szőrcsuhában, durva faszandállal meztelen lábukon, hogy a szeretet felvilágosodottságát hirdessék, a felvidéki juhászok rájuk uszították vérengző kutyáikat.

Most is ezeket az uszító hajrákat halljuk, valahányszor a szeretet barátai közelednek eldurvult tanyáink felé, hogy a megértést, az együttérzést, a közös lelket hirdessék.

Az emberiség rossz szellemei felidéztek és egymásra uszítottak minden állati ellentétet, ami ősidők óta lappangott faj és faj, nemzet és nemzet, vallás és vallás között. Az egész világot lángba borította a gőg, az elfogultság, a rabló vágy, a türelmetlenség, a vérszomjuság szelleme.

1919 esztendő krisztusi kulturája után, karácsony estéjén, a béke és szeretet ünnepén, fuldokló szívvel, száraz, égő ajakkal, a jóért való meddő küzdelmekről eltikkadtan úgy kell fohászknunk egy kis szeretetért, ami összekapcsolja körülöttünk a tekinteteket, mint ahogy a sivatag vándora imádkozik egy megváltó csepp víz után.

Pedig a forrás itt buzog mellettünk — és bennünk.

Karácsonyi misére zognak a harangok. A betlehemi jászol emléke száll és suhog a levegőben, mint fehér galamb a fehérbe öltözött, nesztelen világ felett. Imák verdesik az ég boltozatát. Fehér felhőkké tömörülnek a lélek forró párai s ezek a felhők a szeretet meleg esőjét permetezik arcunkra. Tárjuk az ég felé szemünket és szívjuk fel, arcunk minden pórusával a szeretet meleg esőjét. Fűrösszük meg fonnyadt szívünket az örök Karácsony boldogan csillogó ünnepi áhítatában. Töltsük meg tikkadt lelkünket a Karácsony krisztusi lelkével és bocsássunk meg az ellenünk vétetteknek, miként mi is azt akarjuk, hogy az ellenségeink bocsássonak meg nekünk.

Nekünk, eltiport, kizsákmányolt, kintpadra feszített nemzetnek, egy lélekkel kell ellenségeink felé sugároznunk a megértés, béke és szeretet sugallatát. Csak akkor tehetjük ezt, ha előbb magunk közt öljük ki a rontó gyűlöletet, a megtorlás, bosszu és visszavonás szellemét.

Szeretetre szólnak a harangok. Ha nem értettük meg a létünkért aggódó politikuskok bölcs szavát, értsük meg a harangok figyelmeztető zenéjét.

Fogjunk kezét a szeretet fehér ünnepén — a viszontagságos sötét jövő előtt.

Halasi Andor.

Szinyey-Merse István

a sátoraljaujhelyi választókerület
liberális képviselőjelöltje.

Lázás lelkesedéssel irjuk e sorokat. Arcunk kipirul, szívünk erősebben dobog, vérünk forróbban lüktet. Ugy érezzük magunkat, mint szebb, boldogabb idők hajnalán, mint a Béke ünnepének előestéjén. Valami mély meghatódottság fogja át lelkünket és gondolatunk ünnepi köntöst ölt, amikor Szinyey-Merse Istvánról írunk. Arról a férfuról, aki elhozza nekünk ide a Békét. Elhozza a mi külön ujhelyi békénket, amely nélkül itt sem teremhet életadó kalász, amely nélkül szenvedések láncolata teremhet csupán. Feléje fordul most e város szerető polgárainak minden bizalma. És ezeken a súlyos megpróbáltató időkben az ő személyében látjuk mi is sok-sok szép remények megvalósítását. Mert egyénisége a puritán polgári erény és a legtisztább jellem megtestesítője, akire mindenki — párt és felekezeti különbség nélkül — a legnagyobb tisztelettel tekint föl. Igazi férfi, a szó legideálisabb, legnemesebb értelmében. Ember, akinek szívében csak a Szeretet lángjai égnek és aki gyűlölni sohasem tudott senkit.

Ezekben a mostani gyűlölködő időkben, amikor az igazság és a Szeretet felett tort ül az igazságtalanság, kell olyan talpig férfi, magyar és ember, mint Szinyey-Merse István, akiben pártkülönbség nélkül mindenki megbizik és aki a nemzetgyűlésben e város minden polgárának érzelmeit és létérdekét képviselheti. Ujhelyben ma az a helyzet, hogy emberek, akiknek semmi okuk rá, elkerülik embertársaikat, gyűlölködő szemmel néznek egymásra csak azért, mert más felekezethez, más párthoz tartoznak. A szenvedélyek, a harag, az indulat hullámai magosan csapkodnak és e város feje felett komor felhők szállnak. Csüggedten, aggódva járnak-kelnek Sátoraljaujhely lakosai. Hitetlenül és kétkedve, kifosztottan és csalódottan. A mult megcsalta, a mult megingatta hitüket, a jövőben való hitet is. Kell hát valaki, akiben megbizhassék. Kell hát valaki, aki hű volt hozzá, akinek a jelleme, akinek a politikája, akinek a szíve, a lelke sohasem volt ingadozó. Jönni kell hát egy embernek, akinek a neve soha egy pillanatra sem szűnt meg ragyogni. Egy Szinyey-Merse Istvánnak kell jönnie!

Rövid ideig volt közöttünk, de a rövid idő alatt is olyan tanubizonyságát adta kiválóságának, meleg szívének, hogy évekkel távozását után is felénk fénylenek szívének jóságos sugarai.

Szinyey-Merse Istvánnak a mi megtiszteltetésünk nem jelent fényt, nem jelent méltóságot, hiszen ő már megszerezte azt, amit embernek elérni érdemes: elismerést, megbecsülést, tiszteletet. Hogy az ujhelyi polgárság választása ő reá estt, ez neki csak új munkát, új harcot jelent: érettünk, a mi boldogulásunkért, mindannyiunk jövőjéért, a szenvedélyek lecsillapításáért és a társadalmi békéért.

Szinyey-Merse István zászlója alá tömörül mindenki, aki a munkát, megértést és a békességet akarja.

Kró József.

Az ország megszállása.

Mi Magyarországnak a legnagyobb tragikumja?

Károlyi szerint az, hogy Belgrádnál letették a fegyvert (1918. nov. 13.) s ellenségeink nem tartották be a fegyverszüneti szerződésben kikötött feltételeket. Volt-e szükség a belgrádi fegyverletételre? Nem volt szükség.

Miért nem volt szükség?

Azért nem volt szükség, mert már előbb (1918. nov. 3.) az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoksága Páduában Ausztria és Magyarország nevében Diaz olasz főparancsnokkal megkötötte a fegyverszüneti szerződést. Ebben a szerződésben az antánt biztosította Magyarország területi integritását, mert demarkációs vonalként Magyarország földrajzi határát állapította meg.

Érvényes volt-e a Diaz-féle szerződés Magyarországra is?

Érvényes volt, mert Magyarországnak Ausztriától való elválása csak a magyar köztársaság napján (nov. 16.) mondatott ki. Magyarország legretentőbb tragikumja tehát ott van, hogy míg Páduában megkötött szerződés biztosította Magyarország területi integritását: addig a tiz nappal később Belgrádban megkötött fegyverszüneti szerződés megengedte az ország megszállását a Marosvonalig, Szegedig, Bajáig és Pécsig, amiből aztán következtek a további megszállások.

Miért egyezett bele az antant a páduai szerződésben abba, hogy Magyarország határa legyen a demarkációs vonal?

Azért egyezett bele, mert tudta, hogy Magyarországnak van még a frontokról hazatérő egy millió fegyver alatt álló magyar katonája, ami itthon, Magyarország területén, egy védelmi háborúban olyan elsőrangú európai erőt képviselne, amellyel az antántnak — akinek Magyarországgal különben sem volt semmi baja — nem érdeke sikra szállani a háború ötödik évében. Arra az antánt pedig még gondolni se gondolhatott, hogy találkozhatna kormány Európában, akinek első dolga legyen a maga katonaságát egy szálíg szétkergetni s a maga országát védelem nélkül hagyni.

Hol van itt a Károlyi-kormány legnagyobb felelősségi dilemmája?

Ott van, hogy:

a) vagy a páduai szerződésre áll és akkor szétkergetheti a katonaságot, meri a páduai szerződés ugyanis biztosította Magyarország területét az ellenséges megszállás ellen;

b) vagy nem áll a páduai szerződésre, de akkor a katonaságot se lett volna szabad szétkergetni, — ám ebben az esetben a belgrádi szerződést sem lett volna szabad megkötöni. Harmadik eset pedig nincsen.

Kik kötötték meg Belgrádban a fegyverszüneti szerződést?

Károlyi Mihály, Jászi Oszkár és Linder Béla.

Mivel okolható meg az, hogy a páduai szerződés nem engedte meg az ország megszállását, a tiz nappal később megkötött belgrádi szerződés pedig megengedte?

???

Eltekintve a páduai szerződéstől, mivel lehetett volna még megakadályozni, hogy a szerbek, a csehek és az oláhok ne szállják meg az országot?

Avval lehetett volna megakadályozni,

ha már a határoknál nem kergették volna szét a frontokról hazatérő magyar katonákat.

Hogyan kergették szét?

Ugy kergették szét, hogy a határra határra haza érkező magyar ezredek előtt megjelentek a hadügyminiszter kiküldöttei s ott kiállva a pódiumra, előadták, hogy a béke meg van kötve, katonaságra nincsen több szükség, mehet tehát mindenki haza. Természetesen, a háború rettenő szenvedései között elesigázott magyar katonának több se kellett s ugy szét szaladt, mint a birkanyáj.

Igaz-e az, hogy a frontok már október 24 én felbomlottak?

Igaz, de éppen azért bomlottak föl, mert hírt vették annak, hogy a haza veszélyben van, siettek tehát haza a Haza megvédésére.

Mennyi ilyen magyar katonánk volt?

Egy millió jóval fölül volt a keleti és a nyugati frontokon. Ezek legnagyobb része — a frontok felbomlása után — teljes hadi felszereléssel, égő honszeretettel a szívében, direkt azért siettek haza, hogy a haza veszélybea van. Ha ezekből csak 150,000-en maradtak a határnál, kifelé fordítják az ágyújukat, a puskájukat s azt mondják: nekünk elég volt a háborúból, mi békét akarunk, nekünk nem kell senkié, de a magunk országát se hagyjuk, aki pedig ide akar jönni, az próbálja meg: akkor az országba a cseh-oláh-szerb hordák be nem tehetők volna a lábukat s ma tapsolnának a magyar néprelomnak, a Habsburgok elkergetésének, az Ausztriától való elszakadásának, a köztársaságnak, a magyar nép boldogságának, az érintetlen Magyarországnak pedig a legnagyobb tekintélye volna a békekongresszus előtt s még csak szó sem eshetnék Magyarország földarabolásáról! Mert jegyezzük meg: hogy a magyar hadsereg sehol még meg nem volt verve, annál kevésbbé leerve, s ha a magyar katona tudott idegen frontokon, idegen érdekekért hősileg harcolni, százezre jobban tudott volna harcolni a magyar frontokon a maga hazájáért! De a kormánytól egy megváltó szó el nem hangzott a magyar katonához — a magyar haza védelmére! Hiába keresünk: erre példát nem találunk a világtörténetben, vagy ha már találunk, akkor megtaláljuk a páduai szerződéssel homlokegyenest ellenkező belgrádi szerződésben.

Miért kergették szét a katonaságot?

Azért, mert a forradalmi kormány abban a téves meggyőződésben volt, hogy a frontokról hazatérő katonaság ellenforradalommal majd visszaállítja a gyűlölt királyságot s megsemmisíti a forradalom vívmányait, amiről pedig — tekintve a Habsburgok bitangóságát — szó sem lehetett. Közreműködhetett itt az a fanatikus cél is, hogy egy erős Magyarország nem, ellenben a kezétől-lábától guzsa kötött gyöngye Magyarország érett gyümölcsként hullik bele az internacionale ölébe.

Minő bajok származtak a katonaság szétkergetéséből?

A katonaság szétkergetéséből a következő bajok származtak:

a) az ország határa a külső ellenség ellen védelem nélkül maradt;

b) a köztársasági belső rend fenntartására a kormánynak megbízható karhatalom nem állván rendelkezésre, megkezdődtek az országos fosztogatások.

Ez az országra hirtelen rázudnlt katonaság egyszerre elárastotta az országot munkanélküliekkel, akiknek azután a háborúban már ugy is elvadt erkölcsök

alapján napi foglalkozásuk a fosztogatások és rablások lettek. A felbomlott társadalmi rend aztán csakugy hajtja a magyar népköztársaságot a bolsevikizmus felé, ami első sorban lett oka Magyarországnak és a magyar forradalmi népkormány bojkottálásának az antant hatalmak előtt.

Hogy kellett volna a hazatérő katonaságot leszerelni?

Ugy mint Franciaországban, ahol a földműves népet — akiknek télen nincsen dolguk — visszatartották, a népnek többi osztályait pedig munkára haza bocsátották.

Mitől várta Károlyi az ország fölszabályozását?

Újévi beszéde szerint a pacifizmustól várta.

Mi az a pacifizmus?

A világbékének az az ideális hirtése, amely a nemzetek közötti ellentéteket nem háborúval, nem fegyverrel, hanem a népek békeszövetségével, katonai leszerelésével és nemzetközi döntőbírással akarja elérni.

Mit mondott Károlyi, ha a pacifizmus elvei alapján Magyarország területi integritását nem lehetne megvédeni?

Károlyi azt mondta: elismeri azt, hogy a pacifizmuson kívül lehet még egy eszköz Magyarország területi integritásának megvédésére, de ő mint pacifista ezt az eszközt nem használhatja, hanem inkább félreáll és számkivetésbe megy.

Melyik ez az eszköz?

Ez a magyar nemzet fegyverragadás, a magyar szabadságharc, a cseheknek, az oláhoknak és a szerbeknek az országból való kiverése.

Mi következik ebből?

Ebből az következik, hogy Károlyi a pacifizmust többre becsülte, mint Magyarország megmentését.

Mi lett volna Károlyinak a kötelessége?

Károlyinak, mint magyar államfőnek két vasat kellett volna a tűzbe tartani: egyik a pacifizmusban való hit, de ha ebben csalódnék: akkor el kell következni az ország felszabályozásának, a magyar szabadságharcnak. Mert ha Károlyi az ország élére állva, kibuzta volna a kardját és elordította volna magát:

Utánam Magyarország!

az egész magyar nép miut a zugó főtég követte volna Károlyit s két hét alatt egy szál cseh, oláh és szerb nem lett volna Magyarország véráztatta földjén!

Ellenkeznék-e a pacifizmusal a rablók módjára betolakodott ellenségnek az országból való kiverése?

Nem ellenkeznék, mert hisz Wilson is pacifista, de a világ első pacifistája léteére mégis le akarta és letudta verni Németországot.

Dr. K. A.

Hirdetéseket

jutányos árban
fel vesz a Zemplén
kiadóhivatala.

Karácsonyi gondolatok

egy gyermek szeméről és a költészet örökkévalóságáról.

Amerre nézünk: mindenfelé gond és gyűlölet. Az Ember fia, aki jászolban született, szelid gyermekszemével féjdalmasan néz felénk a csillagok közül. Az ő birodalmában még nagyon sok a meg nem váltott: irredempta terület.

A kalkulációk korát éljük. Egy hideg számításért, kegyetlenül felmért haszonért milliók életét hajítják oda.

Valaha Assisiban a madaraktól kérdezte meg valaki kék reggeleken: jól érzik-e magukat, tetszik-e nekik a gyönyörű világ, amely tele van ölelkező lombokkal és lelkekkel?

Ma nem kincs a lélek. Az emberek darabszámra élnek, számitanak.

A testi erő kifejtés köt le minden figyelmet. A gyomor sugalmazza a szellemet. Az élet határtalan horizontja kis szűk karikává, az önfentartás pántjává zsugorodott s ez a pánt a lelkünkre, a nyakunkra feszül. Nem merjük bámulni a csillagok káprázatát, félünk a virágok titkos mondanivalójától, futunk a lelkünk elöl, mintha valaki korbáccsal állana a hátunk mögött és véresre verne minden álomért.

A költészet idejét multa — fujják a kor sipjai. — Csak a tudománynak, a számításnak, a boldogulás adminisztrációjának van jövője.

Igaz-e ez?

Egy gyermek szemére gondolok.

Nyár volt, falusi vasárnap délelőtt. A Balaton frissességével a véreben s a tiszta levegő nyári fényével a lelkemben mentem be az öreg falusi templomba. Az ócska orgona rozszant tudóval, teljes szere emmel dicsérte az Urat. Sápadt hangja boldogan fogózott össze a parasztkor erős, érdes hangjával. A beözönlő fényben s a hívő dalban megszépültek a durva padok. Ünnepelessé vált még az elkésették és kifélsietők lábcusszanása is.

Valaki kézenfogva vitt kifelé egy kisgyermeket s én néhány pillanatra mint valami hirtelen megjelent csudára, mint egy mélyen emberi, boldog rejtvényre, úgy bámultam a gyermek kék fényben égő szemére.

Nem lehet méltóan kifejezni, milyennek láttam ezt a gyermekszemet. Mindaz hiányzott belőle, ami az életet csúfá teszi. Nem volt benne tapasztalat, sem gond, sem rossz emlék, sem csalódás, sem lemondás, sem betegség — semmi árnyék. Csupa fény, lélek, öröm, kíváncsiság, bizalom, szeretet, frissesség, szépség, bámulat, hit, játék, jószág.

Fel volt hevülve s oly könnyű léptekkel sietett, hogy majdnem röpült — s ahogy rá néztem, azt hittem, hogy a következő pillanatban a nyakamba repül s a fülémből sugja az élet titkát. Angyal volt.

Ilyenek voltak mindnyájan.

Valaha paradicsomban éltünk, ahol nem volt gond és nem volt tudomány. Minden gyermek magával hozza ezt a kort a lelkében. Még nem tudja, hogy mi szegény felnőttek, már nem paradicsomban élünk, hanem zord világtan, amelynek sok tudásra, jogra, megalkuvásra, önzésre, gyilkolásra van szüksége; amely tele van csalódottakkal, gyengékkel, elesettekkel...

Akiben megmarad ez a paradicsomi gyermeklélek: a költő továbbra is csodálkozó szemmel néz erre az elbukott világra. Látja és szenved a vergődést, de érzi és kirágyogja magából a paradicsomi lélek tisztaságát. Ezek a felnőttekben megbúvó gyermekszemek szenvednek, vágyanak és dalolnak, csodálkoznak és rajonganak, mert látják, amit a józanok nem látnak, látják a paradicsomot, amit elvesztettünk, de bennünk van s a világ végéig sem mondunk le róla.

Ők föltalanul érzik magukban azt a világot, amit dolgozó gyerekek intézményekkel kinlódva igyekeznek tartározni.

A tudomány sokat adhat. De sohasem fogja adományával utólrni ezt a paradicsomi lelket, amely a boldogságot önmagában találja. A legszebb titkok titkok fognak maradni mindig, — érzések, a teljes boldogság lehetőségei.

Nem mondhatjuk, hogy a költészet meghalt, amíg a gyermek szeme világít a földön.

Engedjétek hozzánk a kisdedeket.

Halasi Andor.

A sport nemzeti jelentősége.

Egy új Magyarország ereszti le pilléreit a televény magyar földre. Falai már kezdenek kinyulni a romok közül. Ennek az új Magyarországnak a fentartása az ifjúság feladata lesz. Az államnak az ifjúság a gerince. Annak erejétől, vérkeringésétől és beidegzésétől függ az egész állam működése. Az ország átalakulásával együtt azonban az ifjúságnak is meg kell újodnia, hogy ezt a fontos hivatását betöltsse.

A mai ifjúság, legfőképp a középosztály ifjúsága komolytalan, fegyelmezetlen és könnyelmű. Kávéházakban lebzsel, kocsimákban lumpol, francot, nem tanul és egyéb sirni való gyalázatos magyar tempókkal poecskolja életét. Rengeteg tehetség züllik el így a társadalmunkban. Generácók hullanak ki a nemzet életéből használhatatlanul.

Szakítani kell a mi ifjúságunknak ezzel a tunya élettel. Ki kell őket ragadni ebből a fertőből.

Erre az egyetlen lehetséges mód az ifjúság testi nevelése. A jövő életkérdése ma a sport.

Angliát ifjúsága tette nagygyá, emelte világhistóriai jelentőségre: Ifjúságát pedig a sport nevelte külön klasszikus nemzeti ifjúsággá.

Zavaros gyermekálmokban, amikor a serdülő ész még csak sejti a nemzettesthez való tartozandóságát, már ideált választ magának a magyar gyerek, — s rendszeren az angol.

És a gyereklélek ösztönei eltalálják a jót. Legtöbbször a tenger mámorító végletei s a vele járó férfias küzdelmek huzzák az angománia felé a tengertelen magyar fiut, — de jórészt hozzásegíti a sportimádat is.

Angliában, a gyarmatokat fentartó országban a sport falat kenyér. Ősidők óta a legnagyobb fontosságú iskolai és társadalmi feladat Angliában a sport. Az elemi iskolától kezdve, a középiskolán és egyetememen folytatva, minden ifju rendszeres és intenzív sportéletet él. És a sport olyan csodás erkölcsi és nemzeti kapcsolatot teremt közöttük, amely összetartja őket künn az életben is. Hatással van az egész társadalmi életre, amely mesterkélt megkülönböztetéseket nem ismer el.

A semmitlen Magyarországon a sport ma is csak haurupóke. Különösen a vidéken az. Szomorú példa rá Sátoralju, hely. Olyan mostohák itt a viszonyok, a hatóságok annyira nem törődnek vele, hogy ma is csak malommalatti sportolásra lehet beszélni.

Pedig a magyarság, a magyar ifjúság regenerálására a leghathatósabb eszköz a sport. Nemzetnevelő erjét és fontosságát újjáépítő munkákban erősen figyelembe kell venni. A sport nagyszerű reneszánszának kell jönni Magyarországon. At kell építeni sportéletünket teljesen. A sportnak náunk is ki kell emelkedni a pusztá mulatságok köréből és helyet kell kapnia a nemzet intenzív életében. Célt kell szolgálnia. A hazának él, aki ma sportot. Egész ségessé teremt a testét. Megnemesíti az

erkölcsét, jellemét, a lelkét. Fegyelmezetté teszi a gondolkodását. Komollyá, kötelességtudóvá az életét. És megalapozza benne a nemzeti összetartás érzését.

Ahány ember testgyakorlással foglalkozik, ugyannyi szabadul meg a kávéházak, kocsimák füstös oduiból. Már ez magában véve is nagy nyereség az országra. Erkölcsi eredményei pedig még nagyobbak. Fejleszti a sport az ügyességet, a rugalmasságot, a természetességet, az önértéket, az összetartást, csupa olyan tulajdonságot nevelve, amelyre a mai újjáépítő és fentartó munkában épp olyan szükségünk van, mint a jó könyvekre és jó anyákra.

A sport új tartalmat önt társadalmi közszellemünkbe. Ellentéteteket egyenlít ki. Távolágokat ront le. Egységeit és demokratizál. Osztály, felekezet és különbség nélkül tud tömegeket megmozdítani és a férfias, nemes küzdelmet eszményi, közös, nemzeti céljá teszi.

Magyar ifjúság, ki a szabadba friss ambícióval, új versenykedvvel. Egy újjáébredő ország néz rátok ma bizakodó reménységgel. Tölteket vár és remél mindent. Eszményi eslokért lelkesüldi tudó, izmosabb karu, melegebb szívü ifjúságot: a magyar jövőt.

Nagy Andor.

Ukrán tiszt Ujhelyben.

A napokban egy érdekes, kissé exotikus fejü ukrán tiszt utazott Ujhelyen keresztül Budapest és Bécs felé.

Az itteni tisztikarral való rokonszenves érintkezése közben elmondotta az ukrán vendég, hogy ő tulajdonképpen annak az ukrán légiónak egyik futártisztja, amelyik Csehszországban, egy Prága melletti városban szervezkedik. Ennek a légiónak célja lengyel Ukrania felszabadítása és az ukrán nemzeti állam visszaállítása.

Ukrania 3—4 hét előtt csatlakozott az orosz bolsevistákhoz. Ez óta az ukrán tisztok s a jobbmodu polgárok tömegesen menekülnek Ukraiából Galicia és Románia felé. A románok rendkívül csuynán és durván bánnak ezekkel a menekültekkel. Ugy kezelik őket, mintha ők volnának bolsevisták. De Galiciában sem találunk kedvező fogadtatásra. Tömegesen internálják őket. Csehszországban is internálva tartják egy részöket, de a többieknek szabad mozgást engednek. A lengyelek megtámadásának terve ugyanis összevág a cseh politikával.

A magyarok ellen azonban az ukrán légió nem támogatja a cseh törekvéseket. Velünk erősen rokonszenveznek, amin nem is lehet csodálkozni, hiszen a magyar és ukrán népet ezeréves tradíciók kötik össze.

Denikin és Kolesak cári generálisok. csapatairól nem a legkedvezőbben nyilatkozott az ukrán futártiszt. Ezek — mondotta — inkább portyázó és zsákmányoló csapatok, amelyek leginkább a vörösök által kevésbé veszélyeztetett területeken operálnak. Nem tekinthetők orosz nemzeti hadsergeknek.

Az ukrán tiszt Budapestén is megfordult s nem leplezte megvetését ez iránt a „piszkos“ város iránt.

Ki venne magához egy árva izraelita 6 éves szép kis leányt.

Cim a kiadóhivatalban.

Legújabb.

(A „Zemplén” budapesti tudósítójának telefonjelenései.)

Huszár minisztereinek nyilatkozata az ország mai helyzetéről és jövőjéről.

Bpest, dec. 24. — Huszár Károly minisztereinek ma fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, aki előtt a következő nyilatkozatot tette Magyarország mai helyzetéről és a jövőről:

— A magyar história legnagyobb katasztrófáját érte meg a mai nemzedék. Vagyomban, vérben, testi épségben és életben soha még generáció nagyobb áldozatot nem hozott Magyarország fennmaradásáért, mint a mai. Mi fizetjük meg tulajdonképpen a világháború kontóját. Ha a világháború befejezése után, a két forradalom alapjában meg nem rendíti a magyar államot, akkor nagyon hamar kihevertük volna az eddigi pusztítást. Ha a magyarság új életre akar támadni, előbb el kell távolítani a romokat. Egész társadalmi életünket új alapokra kell fektetni, az egyéni önzés és pártiszenvedély teljes háttérbe szorításával, az egyetemes nemzeti érdeket kell mindnyájunknak előtérbe állítanunk.

Az osztályok nagyzási hőbortja helyébe, a társadalmi harmóniát kell állítanunk. A magyar intelligencia és a magyar nép közötti nagy szakadékot egészséges, szociális érzekkel kell áthidalnunk.

A népbujtogatóknak aknamunkáját lehetetlenül kell tennünk. Mivel a letűnt proletárdiktatura gyökerében támadta meg a nemzeti és keresztény szellemet, fenn kell lobogtatnunk a keresztény idealizmus zászlóját és az iskolától a parlamentig erősíteni kell mindenütt gerinces fegyveres öntudatát. A forradalmak nyomán, a hamu alatt még mindig ég a bolsevizmus parazsa.

Csakis az állami hatalom tekintélyének öregbítésével és egy erős központi kormányzat irányításával lehet a normális életet újból helyreállítani. A magyar politika jövő iránya csakis egységes demokrácia lehet. A magyar nép még nagy válságok előtt áll. Még néhány hét és lesz országgyűlésünk, akkor azután sokkal gyorsabb tempóban kezdhetünk az ország reorganizálásához.

Tőzsde.

Bpest, dec. 24. — A Fubank traczkációjának hatása alatt az irányzat az irányzat ma igen szűk volt. A Fubank 2200 koronán felül záródott. Salgó 250 koronával emelkedett. A valutapiac az irányzat lanyha volt. Szokol 212.

A postai díjak megdrágulása.

Budapest, december 24. — Jövő év január elsejétől kezdve a postai díjazás megdrágul. Belföldi levélre 60 filléres, levelezőlapra 40 filléres, ajánlott levélre 1 koronás bélyeg fog kelleni. A pézes utalvány díja, 100 koronánként 40 fillér lesz. Csonk díja, 5 kgr. ig 3 korona.

A választások határidejének kitolása.

Bpest, dec. 24. — Ábrahám Dezső államtitkár egy újságról előtt kijelentette, hogyha a csonkakerületeknek január 25 ig kisebb vagy nagyobb része felszabadul, a választások kitolódhatnak további 30 napra.

Apponyi nyilatkozata a béke-delegációról.

Páris, szikratávirat. — Az Associated Press budapesti tudósítójának alkalmat volt Apponyival, a béke-delegáció elnökével be-

szélgetni. Apponyi többek között ezeket mondotta: Mi természetesen bizunk abban, hogy a szövetségesek fair módra fognak velünk bánni, de Amerika visszavonulása mindenesetre nagy veszteséget jelent részünkre.

Mi elsősorban általános népszavazást fogunk követelni az elszakított területeken. Magyarországot volt területének kétharmadától megfosztották és sok millió magyar szenved román, szerb és csehszlovák alatt.

Hadd döntsön az elszakított terület népe saját sorsáról. Közvetlenül újév után szándékoznak utra kelni és reméljük, hogy addig a románok már kiűritették az általuk még megszállva tartott területeket.

Hírek

A szívem.

*Szívem, te Néró, te kegyetlen zsarnok,
Mért versz bilincsbe, mért győtröd a lelkem,
Mért kergetsz szüntelen ablaka alá,
Mért e lelketted, véres, nagy harcok,
Te kegyetlen zsarnok?*

*Mért ütsz korbáccsal, mért kell őt szeretnem,
Mért e sok szenvedés bús éjszakája?
Ebként üzve, mért kell futnom utána
S visszassompolyognom szégyenszbetben?...
Mért ütsz korbáccsal?...*

*Hát nem félsz Néró, ha senkisé is áll őrt,
Ha csorgó véremmel telik a pohár,
Megalázott lelkem rajtad áll bosszút:
Nem rettegsz szívem, hogy tört döfök beléd!?...
Nem rettegsz, Néró, ha senkisé is áll őrt?...*

Falu Mihály.

— Egy svájci Vöröskereszt-megbizott Ujhelyben. A napokban érdekes vendége volt Ujhelynek: Haccius svájci vöröskeresztes megbizott, aki a közműn ideje alatt különösen a túsok érdekében való közbenjárásával nyerte el teljes rokonszenvedésünket és hálánkat. Vasárnap délelőtt a város háza épületében ünnepélyes fogadtatást rendeztek számára. A város nevében Rakmányi helyettes polgármester üdvözölte, majd gróf Széchenyi Ernőné ecsetelte e ötte megható szavakkal Ujhely város szörnyű nélkülözéseit és szorongatását. Elmondta, mi minden nincs Ujhelyben. Ezután báró Sennyey István tolmácsolta az ujhelyi túsok háláját és köszönetét. Haccius keresetlen, de szívből jövő szavakkal viszonozta az üdvözlést. Elkérte a Sennyey báró beszédének szövegét s megkérte a jelen volt túsokat, hogy a beszéd hátlapján örökítsék meg névadásukat, amit emlékül vitt el magával.

— Műkedvelő előadás. Folyó hó 27-én a városi színházban műkedvelő-estély lesz. A műsoron szavalt, kisebb darabok, tréfák

és táncok szerepelnek. Pintér Jenő rajzoló-művész karrikatúrákat rajzol. Részletes programot a falragaszok fognak közölni.

— A vasuti személyforgalmat korlátozzák az államvasúton december 24-től január 1-ig, a szénhiány miatt. Ezzel kapcsolatban a kereskedelemügyi miniszter figyelmezteti a közönséget, hogy a posta az összes gyors- és teher- és élelmiszer-szállító vonatokhoz külön podgyászkocsikat csatoltat, amelyen aztán lebonyolítják a karácsonyi csomagforgalmat. A közönség tekintet nélkül a személyszállítás korlátozására, igénybe veheti a postai csomagszállítást, mert ennek, noha a közlekedés lassabbá válik, semmiféle akadálya nem lesz.

— Eljegyzés. Grünfeld Erzsikét Sátorajauhelyről eljegyezte Lissauer Miksa Miskolcra. (Minden külön értesítés helyett.)

— Le a kalappal, uraim! Néhány nap óta a kávéházak tükröi külön köszöntik a vendéget. Azt mondják neki: sziveskedjék a kalapot levenni! Jó modorhoz szokott uriemberek tágra nyitják a szemüket erre az udvariatlan figyelmeztetésre. Kikérik maguknak, hogy a kávéházi tükör, amely régtől fogva olyan jól ismeri őket, ilyen tánc- és illemtanári leckét adjon nekik. Kopasz öregurak dörmögve ülnek le és méltatlankodva fészkelődnek: hát ez már mégsem járja; becsületben megkopaszodtam, de még eddig senki se mert megtiltani nekem, hogy a kalapot fent hagyjam, ha netán véletlenül újos, vagy hideg a kávéház. Csak az illemmel mit sem törődök nyugosznak némán bele a tükör kihívó oktatásába. Ők tudják, hogy a tükörnek igaza van: jól nevelt emberek közt nem illik ok nélkül kalapban ülni. Szó nélkül emelnek kalapot a parancs előtt. Mert ki tudja? Olyan időköt élünk, hogy esetleg egy hét múlva már a következő felírás fogja a vendégeket fogadni: a kávé csak a ruhatárba adott tárgyakért s a kalap nélküli fejekért vállal felelősséget. Tehát: le a kalappal, uraim!

— Buday Misi cigányprimás ma és minden este az Emke kávéházban hangversenyez.

— Szabad a csomagforgalom. A postahivatal közli a közönséggel, hogy a szorosán vett belföldi forgalomban mindennemű élelmiszer postai csomagban szabadon szállítható. Üzérkedők és lánckereskedők csomagjai megfigyeltetnek s amennyiben az üzérkedés vagy lánckereskedelem megállapítható, a közigazgatási hatóságok által lefoglalhatók.

40 filléres bon-ok.

Az aprópénzhiányra való tekintettel és hogy megkönnyítsük az olvasóközönségnek lapunk vásárlását, a „Zemplén” kiadóhivatala 40 fillérről szóló bon-okat adott ki, a melyeknek készpénzzel való beváltásáért a kiadóhivatal teljes garanciát vállal.

Kiadótulajdonos: Kroc Már,

Decem
En
Hid
kin
K L
illatsz
ki fris
A „
mode
es
„Kö
Kitünd
Elsőra
BO
Minde
fonott
HERIN
Napon
koládé
gok ka
Silb
SATO
Mérséke
Eladás
Megvé
Barna

„Emke” Kávéház

Hideg és meleg büffé. Estén-
kint elsőrangú cigányzene.

KLUGER JENŐ

illatszertár és férfi divatkereskedő,
ki frissen érkezett árucikkeit ajánlja.

A „Magyar Király” szálloda

modern átalakított éttermében
esténként cigányzene.

„Központi” Kávéház

Sátoraljauhely.

Kitűnő fekete és uzsonnakávé.
Elsőrangú cigányzene. Fajborok.

BORISZ JÓZSEF

KOSÁRFONÓ

Kazinczy-u. 8.

Mindenféle kosarak, disztárgyak,
fonott butorok készítését jutányos
áron vállalja.

HERING LULUS cukrászda

Széchenyi-tér 2.

Naponta izletes sütemények, cso-
koládé kávé, tea és tejszínes dol-
gok kaphatók. Barátságos szóra-
kozó hely.

Silber A. József

óra, órakellékek, műszerek
s láncok nagykereskedése

SÁTORALJAUJHELY.

TELEFONSZÁM 182.

Sürgőnycim: SILBER, SAUJHELY.

Mérsékelt árak. Pontos szállítás.

Eladás csak nagyban.

Megvételre keresek

sima és gyökeres Ripária
vesszót és egy vízi malmot.

Barna János, Abaujkér.

Megyei Általános Bank**Részvénytársaság.**

Megkezdte ismét rendes működését. Engedé-
lyez jelzalog, váltó és előlegkölcsönt. Elfogad
betétet kamatozásra. Vásárol és elad értékpá-
pirokat. Eszközöl minden a bankszakmába
vágó megbízást.

A „Vadászkürt” szálloda éttermében

esténként a NAGY MIKLÓS féle

Női zene, ének és tánc

társulata szórakoztatja a közönséget
a legújabb dalokkal, táncokkal és
kuplékkal. Elsőrendű ételekről és
italokról gondoskodik a TULAJDONOS.

1919. Pk. 1519/4. szám

A szerencsi járásbiróságtól

Árverési hirdetés.

Schlesinger Herman végrehajthatónak, Engel Sándor el-
leni végrehajtási ügyében az 1919. évi december hó 30-ik
napjának délelőtt 10 órájára Mád községbe a helyszínére
kitűzött előleges árverésen eladásra kerül 255 hordó körül-
belül 541 hektoliter 1916. és 1917. évi termésű bor a kö-
vetkező feltételek mellett:

1. A borok 20 hordónként árverezendők el.
2. Kikiáltási ár hektoliterenként 1000 korona.
3. A vételár azonnal készpénzben fizetendő s a kikül-
dött által bírói letétbe helyezendő.
4. A megvett borok 15 nap alatt átveendők s a pincabér
összegét az árverés napjától kezdődőleg a vevők a vétel
arányában fizetik.

Szerencs, 1919. december hó 9-én.

Makó sk.,
járásbíró.

Eladó!

Gyökeres Szőlőoltvány,
Gyökeres Magántermők,
Sima és Gyökeres Amerikai
vesszők, Gyümölcsfák és
Boroshordók állandóan
140—300 literesek. Ribizke és kösz-
méte. Élőkerítésnek való Gledishia
és Maclura.

Molnár Mihálynál

Abaujszántón.
Árjegyzék ingyen.

Vennék gazdasági és kerti magvakat,
valamint egy nagyobb szőlőt vagy
parlagot bárhol a Hegyalján.

Értesítem

a nagyérdemű közön-
séget, hogy Rákóczi-
utca 49. szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottam. Javításokat
elvégezek. A közönség
szives pártfogását ké-
rem, tisztelettel

Kiss Mihály

:: asztalosmester. ::

Férfi, gyermek, fiu öltönyök és kabátok

dus választékban és leg-
olcsóbb árban kaphatók

LIEBERMANN JAKAB

férfi ruha kereskedőnél
Fő-utca 11. szám.

A „Széchenyi“ kávéházban

ESTÉNKINT

OLÁH RUDI

Hangversenyez.

A vasuti forgalom megindulása alkalmából értesí-
tem vidéki vevőközönségemet, hogy

női felöltők, szörmeáruk

és gyermekruhákban nagy választékot tartok raktá-
ron elsőrendű békeminőségekben.

Szegő Sándor Nagyáruház.

CLUB KÁVÉHÁZ

Tulajdonos: Büchszer József.

Külön kártyatermek. Billiardok. Első
rangu tokaj-hegyaljai uradalmi borok.
Hideg buffett. Hűsítő és valódi szeszes
italok. Elsőrendű pezsgők. Kitűnő reg-
geli és uzsonna kávé, kakao, fagyfal-
:: tok, zamatos tea. ::

Sátoraljaújhely. Telefon 54.

Hitelbank

R é s z v é n y t á r s a s á g

a Magyar Agrár és Járadékbank rt. affiliációja.

Foglalkozik a banküzlet keretébe vágó összes ügyletekkel.

Betéteket takarékkönyvecskére és folyószámlára
postapénzben is elfogad, azokat a fennálló ren-
deletkorlátain belül felmondás nélkül vissza-
fizeti s további intézkedésig 3%-kal gyümölcsötzi

Hitelleveleket és utalványokat állít ki, átutalásokat
teljesít Magyarország és a Cseh-szlovák állam
bármely piacára. Tőzsdei megbízásokat elfogad.
Vesz és elad értékpapírokat és külföldi pénzeket.

A Magyar Agrár és Járadékbank r. t. kibocsát-
mányainak szelvénybeváltó helye; szelvényeket
és kisorsolt értékeket beváltásra átvesz.

Értékpapírokat mérsékelt díj mellett kezel és
megőrzi. Páncélrekeszeket bérbead.